EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Ferran Climent Costa / Josep M. Mata-Perelló / Josep Girabal Guitart (Geoparc de la Catalunya Central) | Actualitzat el 16/11/2018 a les 11:05

La balma del Balç de Fontanilles

La balma del Balç de Fontanilles es troba situada al terme municipal de Santa Maria de Miralles, a l'Anoia, molt prop dels límit occidental, fronterer amb la Conca de Barberà. És al bell mig del terme, prop de les antigues escoles, en una zona de relativa complexitat estructural, des del punt de mira geològic.

Així es localitza a la Serralada Prelitoral Catalana, en uns indrets on aquesta està formada per afloraments de materials cenozoics, concretament de l'Eocè Inferior, amb una antiguitat d'uns 55 milions d'anys. Aquesta serralada s'estén pels sectors meridionals de l'Anoia, entre Piera, Capellades i la Pobla de Claramunt.

En aquest indret, hi ha uns afloraments de materials rogencs, d'origen eminentment continental. Precisament els colors vermells dels sediments es deuen a la presència dels minerals de ferro amb valència tres, com l'hematites, que és el mineral que dona el color a aquests sediments, tot i haver-n'hi poca quantitat. Es fan ben palesos els afloraments dels nivells gresos i de calcolutites, que pertanyen al trànsit del Paleocè a l'Eocè Inferior. Les aigües superficials del torrent de Fontanilles (afluent de la riera de Miralles i aquesta de la riera de Carme, que duu les seves aigües al riu Anoia) han obert un profund barranc en erosionar els materials tous de l'Eocè. Així, s'ha originat el balç. En aquest context, l'erosió ha obert una balma de grans dimensions, dintre de la qual hi ha una font (originada en circular les aigües subterrànies entre els gresos i les calcolutites). La balma, d'una gran bellesa, té unes grans dimensions, amb una amplada d'uns 14,7 metres i una fondària d'uns 6 metres. Dintre de la balma s'han trobat importants restes arqueològiques, procedents dels assentaments que va haver-hi entre el Neolític i l'Alta Edat Mitjana. Prop d'aquest indret hi ha les restes d'un poblat ibèric.

[despiece]**Nom del paratge:** Balma del Balç de Fontanelles.
Situació geogràfica: Terme municipal de Santa Maria de Miralles.
Situació geològica: La balma es troba situada dintre de la Serralada Prelitoral Catalana, en un indret molt proper a la Depressió Geològica de l'Ebre. De fet, es troba entre afloraments de materials cenozoics; concretament dintre de l'Eocè Inferior. Per aquests indrets, la Serralada Prelitoral, al Sud de Miralles, es troba constituïda fonamentalment per terrenys mesozoics, del Triàsic (fonamentalment amb nivells carbonatats, que constitueixen la Serra del Pla de Casals), per sobre dels quals es situen els materials cenozoics. Aquests terrenys darrers, són més tous i sobre d'ells s'obre la vall de Santa Maria de Miralles, enmig de la qual es localitza el paratge de la balma.
Importància geològica: Es tracta d'un interessant indret geomorfològic, on l'erosió del torrent de Fontanilles ha obert un gran sot. Al fons de la balma hi ha una font. Alhora, les aigües del torrent fan un saltant.
Materials geològics: Es troba sobre uns afloraments de nivells rogencs, d'origen continental, amb presència d'uns nivells de gresos i calcolutites, de tonalitats rogenques. Aquests materials tenen una antiguitat d'uns 55 milions d'anys.
Edat de formació: El balç i la balma són probablement molt recents, d'una antiguitat inferior al milió d'anys, molt probablement de l'Holocè.
Curiositats: Aquesta balma va tenir assentaments humans entre el Neolític i l'Alta Edat Mitjana. A dins hi ha un safareig, que aprofitava les aigües de la font. Cal dir que es pot visitar, tot i que cal

tenir força cura.[/despiece]